

Изложены результаты исследований по качеству шкур, полученных от забоя бычков четырех мясных пород: украинской мясной, волынской, полесской, абердин-ангусской и комбинированной- симментальской, выращенной по технологии мясного скотоводства.

Results of the study of quality of hides obtained following a slaughter of young bulls of four beef cattle breeds: Ukrainian Beef, Volynska, Polesska, Aberdeen-Angus and combined Simmental raised in accordance with beef cattle management standards are presented.

УДК 636.22/.28.033.082.2

ВПЛИВ РІЗНИХ СТРОКІВ ВІДЛУЧЕННЯ ТЕЛЯТ ВІД МАТЕРІВ НА ЇХ ПОДАЛЬШУ ПРОДУКТИВНІСТЬ

В.В.Мирось, В.Г.Василець, В.М.Сурмило

Харківський державний аграрний університет

О.О.Кононенко

Харківська державна зооветеринарна академія

Л.В.Гончаренко

Інститут тваринництва УААН

У статті викладено результати дослідження впливу різних строків відлучення телят на показники живої маси, середньодобових приростів у віковій динаміці у розрізі генотипів (рогатий та комолий).

українська м'ясна порода, генотип, відлучення молодняку, жива маса, інтенсивність росту, м'ясна продуктивність, показники екстер'єру

Починаючи з 70 років нинішнього століття за ініціативою вітчизняних вчених М.А.Кравченка, Ф.Ф.Ейснера, К.Б.Свечина, П.Л.Погребняка та ін. було обґрунтовано доцільність і визначені шляхи створення вітчизняних м'ясних порід і розвитку самостійної галузі м'ясного скотарства. Цілеспрямована робота вчених і практиків у цьому напрямі завершилась виведенням трьох вітчизняних порід м'ясної худоби: української м'ясної (1993), волинської (1994) та поліської (1998).

Як свідчать статистичні дані [1] найбільшу питому вагу в загальній кількості м'ясної худоби в Україні займає українська м'ясна (38,7%). Тварини цієї породи достатньо крупні; без явних пороків екстер'єру; за основними показниками м'ясної продуктивності вони відповідають рівню світових стандартів. Але поряд з цим худоба української м'ясної породи має ряд недоліків: буйний норов, схильність до розростання копитної о рогу, недостатня виповненість задньої третини тулуба. [2-3]

Оскільки ряд авторів доводять у своїх дослідженнях, той факт, що комолі тварини майже позбавлені вищезгаданих недоліків, виникла необхідність створення комолих тварин в українській м'ясній породі та провести порівняльну оцінку за продуктивними та технологічними показниками між генотипами.

Матеріали та методика досліджень. Досліди проведено у племзаводі „Головеньківський” Борзнянського району Чернігівської області на

бичках української м'ясної породи рогатого (І група) та комолого генотипів (ІІ група). Відлучення телят від матерів у обох групах проводили в два етапи: одну підгрупу ("а") у 6-місячному, другу ("б") - у 7-місячному віці. Ріст та розвиток тварин вивчали шляхом зважування худоби в кінці кожного місяця до годівлі та напування. Обчислення середньодобових приростів, визначення кута нахилу "бабки" у тварин та проведено за загальноприйнятими методиками. При досягненні бугайцями 18- та 21-місячного віку був проведений контрольний забій по три голови з кожної підгрупи. За результатами обвалювання напівтуш були встановлені показники м'ясної продуктивності

Раціони складали, виходячи з запланованого приросту живої маси 1000 г за добу.

Результати досліджень. Витрати кормів за період досліду від народження до 18- та 21-міс віку становили відповідно 3009 та 3612 корм.од. У структурі раціону питома вага концентратів була в межах 29-31%.

1. Динаміка живої маси та середньодобових приростів бугайців різних генотипів м'ясної худоби

Показники		Рогаті		Комолі	
		"а"	"б"	"а"	"б"
Жива маса (кг) у віці:	при народженні	30,1	29,9	29,7	30,3
	6 міс.	192,7	-	202	-
	7 міс.	-	219,5	-	230,8
	12 міс.	337,4	362,8	368,8	394,2
	18 міс.	547	569	564	588
	21 міс.	625,3	651,8	650,7	680,7
Середньодобовий приріст (г) у період (міс.):	0-6	903	-	957	-
	0-7	-	903	-	955
	6-12	803	-	927	-
	7-12	-	955	-	1089
	6-18	984	-	1005	-
	7-18	-	1059	-	1082
	18-21	870	920	963	1030
	0-18	957	998	989	1033
	0-21	945	987	986	1032

Аналіз показників живої маси та середньодобових приростів (табл.1) свідчить про те, що найвищою інтенсивністю росту на протязі всього періоду вирощування як до 18-, так і до 21-міс віку були бугайці комолого генотипу, які відлучені у віці сім місяців.

Слід зауважити, що і у І групі кращими були ровесники, які знаходились на підсисі не до 6-, а до 7-місячного віку. Різниця на користь цих тварин у 18- та 21-міс віці становила по першій групі 22 кг (4,0%) та

26,5 кг (4,2%), по другій – 24 кг (4,3%) та 30 кг (4,6%) при $P > 0,95$. При порівнянні між собою генотипів за цим показником слід відзначити позитивний вплив гена комолості на наступні показники: в підгрупах "а" в залежності від віку різниця становила 17 кг та 25,4 кг (3,1-4,1%), у підгрупах "б" відповідно 19 кг та 28,9 кг (3,3-4,4%) при $P > 0,95$.

Одержані дані за живою масою та середньодобовими приростами дають можливість стверджувати, що для тварин української м'ясної породи можна продовжити строк вирощування, оскільки інтенсивність їх росту залишається досить високою і не зменшується до 21-місячного віку.

Відомо, що великим недоліком української м'ясної породи є проблема відростання у худоби копитного рогу, що призводить до зниження продуктивності та передчасного вибуття тварин. За даними В.А.Петухова [6] нахил кута бабки не повинен бути менший, ніж 45°. У нашому досліді цей показник у тварин I групи становив 42,4-46,2°, II - 47,7-50,10°. Одержані дані свідчать про кращу технологічність комолых ровесників.

Для вивчення м'ясної продуктивності дослідних бугайців різних генотипів нами у 18- та 21-місячному віці були проведені контрольні забої на Конотопському м'ясокомбінаті. Як свідчать результати забою (табл. 2) від тварин різних генотипів у всі вікові періоди одержано високі показники м'ясної продуктивності, проте кращими в обох групах виявились тварини, яких відняли від корів у семимісячному віці.

2. Забійні показники дослідних тварин різних генотипів

Показники	У віці (міс)	Рогаті		Комолі	
		“а”	“б»	“а”	“б”
Маса туші, кг	18	270,7+1,33	284+1,52	283,3+1,52	295,4+1,45
	21	317,3+1,45	337,3+1,45	340,7+1,73	358,7+1,33
Забійний вихід, %	18	59,0	59,7	59,1	60,8
	21	59,8	60,9	60,9	62,2

Різниця на їх користь за масою туші становила у 18-місячному віці 13,3 та 12,1 кг (4,9 та 4,3%), у 21-місячному віці – відповідно 20,0 кг та 18,0 кг (6,3 та 5,3%) при $P > 0,95$.

Встановлено, що за цим показником кращими були комолі тварини, перевага над рогатими ровесникам на користь бугайців, відлучених у 7-міс віці, становила у 18 міс. 11,4 кг та 21,4 кг у 21 міс. У цих тварин був і найбільший забійний вихід (на 1,1-1,3%).

Висновки. Встановлено перевагу тварин комолого генотипу за продуктивністю у порівнянні з рогатими ровесниками на 17 (3,1%) та 28,9 кг (4,4%) в різні вікові періоди. Вважаємо за необхідне рекомендувати відлучення телят від матерів проводити в 7 місяців, оскільки вони не переносять стрес, який в подальшому досить суттєво впливає на їх продуктивні якості.

Бібліографічний список

1. Національна програма розвитку галузі спеціалізованого м'ясного скотарства України на 1998-2005 роки /М.В. Зубець і ін.-К., 1997.
2. Напрямок селекційного процесу при удосконаленні порід та типів м'ясної худоби /Доротюк Е.М. та ін. // Науково-виробничий бюлетень "Селекція». - Київ, 1997.- С. 34-35.
3. Лукаш В.П., Чиркова О.П. Характеристика животных, занесенных в II том ГПК.- Т. 2.- К.: Урожай, 1983.- С. 3-18.
4. Шкурін Г.Т. Генезис симентальської породи в Україні. –К.: Аграрна наука, 1998.- С. 201-216.
5. Васи́лець В.Г. Порівняльна характеристика тварин комолого і рогатого генотипів шароле української селекції //Тваринництво України. –

№4.- 1997.- С. 23

6. Петухов В.Л. Роль наследственности в заболевании конечностей у КРС // Вестник с.-х. науки. - 1982.- № 11 (314).- С.122-123.

В статье изложены результаты исследования влияния разных сроков отъема теля на показатели живой массы, среднесуточных приростов в возрастной динамике в разрезе генотипов (рогатый и комолый).

The article presents results of study of effect of various calf weaning times on their liveweight, average daily gain variation with age from the point of view of genotypes (horned and polled).

УДК 636.2:637.5'62

ПОРІВНЯЛЬНА ЕФЕКТИВНІСТЬ ВИРОБНИЦТВА ЯЛОВИЧИНИ В М'ЯСНОМУ СКОТАРСТВІ І ЗА РАХУНОК ВИКОРИСТАННЯ НАДРЕМОНТНИХ ТЕЛИЦЬ МОЛОЧНИХ ПОРІД

Л.Ф.Муравйов

Інститут тваринництва УААН

У порівняльному аспекті аналізуються показники ефективності виробництва якісної яловичини за рахунок надремонтих телиць молочного напрямку продуктивності і відповідні показники в спеціалізованому м'ясному скотарстві.

надремонтна телиця, технологія, відлучення, підсисний період, забійна маса, конверсія

Останнім часом низка дослідників [1-4] звертають увагу на контингент надремонтих телиць, яких можна використати більш раціонально у порівнянні з існуючою технологією. Замість реалізації телиць порід молочного і комбінованого напрямку продуктивності низькими ваговими категоріями, вони можуть стати джерелом додаткового виробництва яловичини за умови одержання від них приплоду і вирощування його за технологією м'ясного скотарства, тобто на підсисі з наступною відгодівлею до високої живої маси. Самих же корів-первісток, як "разових", після 2-3-місячної відгодівлі необхідно реалізовувати на м'ясо.

Дослідженнями низки авторів [1, 3] доведено, що застосування цього нетрадиційного технологічного прийому забезпечує рентабельне одержання додаткової кількості якісної яловичини у порівнянні з прийнятою технологією використання надремонтих телиць.

Методика досліджень. Основні показники ефективності виробництва м'яса за рахунок надремонтих телиць зіставили з відповідними показниками в спеціалізованому м'ясному скотарстві, не протиставляючи їх одне одному, а розглядаючи як два джерела поповнення м'ясних ресурсів країни. Для порівняння взяли найбільш поширену і середню по